

عنوان مقاله:

اعتبارسنجی عوامل، ملاک ها و نشانگرهای ارزیابی بیرونی گروه های آموزشی رشته علوم تربیتی دانشگاه های دولتی شهر تهران

محل انتشار:

فصلنامه مدیریت و برنامه ریزی در نظام های آموزشی، دوره 13، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

امیر رجائی - دانشجوی دکتری برنامه ریزی توسعه آموزش عالی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

محمد یمنی دوزی سرخابی - استاد گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

ابا صلت خراسانی - دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

مرتضی رضایی زاده - استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

هدف: امروزه، بیش تر کشورها بر سازوکارهای تضمین کیفیت و ارتقای آموزش عالی مانند اجرای ارزیابی بیرونی تاکید بسیاری دارند. با وجود تاکید اسناد بالادستی مبنی بر لزوم فراهم آوردن زمینه شکل گیری نظام تضمین کیفیت و به تبع آن اجرای ارزیابی بیرونی در آموزش عالی، تاکنون فعالیت های اندکی برای اجرای ارزیابی بیرونی در کشور صورت گرفته است. لذا، در پژوهش کنونی به اعتبارسنجی و وزن دهی «عوامل، ملاک ها و نشانگرهای» ارزیابی بیرونی در گروه های آموزشی رشته علوم تربیتی در دانشگاه های دولتی شهر تهران براساس نظر خبرگان پرداخته شد. مواد و روش ها: در پژوهش حاضر از رویکرد کمی و روش توصیفی-پیمایشی و ابزار پرسشنامه استفاده شد. جامعه آماری شامل اعضای هیات علمی رشته علوم تربیتی در دانشگاه های دولتی شهر تهران بودند. لذا، نمونه گیری با روش تمام شماری برای جلب مشارکت حداکثری صورت گرفت. با سه مرحله پیگیری ۳۹ نفر از مشارکت کنندگان (۵۵ درصد) به پرسشنامه ها پاسخ دادند. نتایج پرسشنامه ها با استفاده از آزمون های آلفا کرونباخ و پایایی ترکیبی و بهره گیری از نرم افزار «پی ال اس» مورد بررسی قرار گرفتند. روایی محتوایی و صوری پرسشنامه نیز مطابق با نظر اساتید راهنما و مشاور و نیز مصاحبه شوندهگان اولیه مورد بررسی قرار گرفت و روایی سازه ای از طریق تحلیل عاملی و با استفاده از نرم افزار آماری «پی ال اس» و میزان پایایی نیز با آزمون «آلفا کرونباخ» و نیز شاخص «پایایی ترکیبی» محاسبه و مورد تایید واقع گردید. بحث و نتیجه گیری: یافته ها حاکی از آن بودند که به جز ملاک «۱.۶. آیین نامه ها و مصوبات گروه» و نشانگرهای «۱.۲.۵. رضایت اعضای هیات علمی از مدیر گروه»، «۱.۲.۶. رضایت دانشجویان از مدیر گروه» و «۳.۱.۳. تناسب تعداد پذیرفته شدگان با ظرفیت دوره های آموزشی گروه» سایر ملاک ها و نشانگرهای ارائه شده (۲۷ ملاک از ۲۸ ملاک و ۷۴ نشانگر از ۷۷ نشانگر موجود) برای ارزیابی بیرونی عامل های گروه های آموزشی رشته علوم تربیتی در دانشگاه های دولتی شهر تهران از روایی و پایایی و به تبع آن از جامعیت و کفایت لازم برخوردار بودند. هم چنین، اهمیت و وزن هر کدام از نشانگرها و ملاک ها براساس بار عاملی تعیین شد که می تواند برای اولویت بندی آن ها در ارزیابی هر یک از عامل ها کاربرد داشته باشد. شایان ذکر است که در انتهای پرسش نامه، قسمتی به منظور ارائه پیشنهادها مشارکت کنندگان برای افزوده شدن به فهرست عوامل، ملاک ها و نشانگرهای مذکور در نظر گرفته شد که این موارد پیشنهادی در بخش یافته ها ارائه گردید. از نظر آن ها به غیر از عامل های «۴. دوره های آموزشی و برنامه های درسی مورد اجرا» و «۵. فرایند یاددهی-یادگیری» به سایر عامل ها -یعنی عامل های «۱. اهداف، جایگاه سازمانی، مدیریت و تشکیلات»، «۲. هیئت علمی»، «۳. دانشجویان»، و «۶. دانش آموختگان» - می توان مواردی برای افزایش کفایت و جامعیت ملاک ها و نشانگرهای ارزیابی بیرونی افزود.

کلمات کلیدی:

ارزیابی بیرونی در آموزش عالی، اعتبارسنجی در آموزش عالی، گروه های آموزشی رشته علوم تربیتی، دانشگاه های دولتی شهر تهران

